

Handläggare
Olov Andersson
Telefon: 08-508 36 286

Till
Äldrenämnden
Den 24 maj 2022

Riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer

Förvaltningens förslag till beslut

Riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer godkänns.

Sammanfattning

Äldrenämnden har i uppdrag att fördela bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre i Stockholms stad. Med anledning av uppdaterade riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor (KS 2020/410), har behov funnits att revidera äldrenämndens riktlinjer så de överensstämmer med de stadsövergripande riktlinjerna. Behov har även funnits att förtydliga hur oegentligheter hos ideella organisationer ska hanteras av äldrenämnden.

I de reviderade riktlinjerna föreslås förändringar vad gäller krav på ansökan, krav på organisation och styrelse samt krav på aktiviteter. I riktlinjerna förtydligas även i vilka fall bidrag inte beviljas och i vilka fall förvaltningen kan hålla inne, stoppa eller återkräva bidrag. Riktlinjerna förtydligar även vad bidrag till verksamheten ska användas till samt att organisationerna har en skyldighet att kontakta förvaltningen om förändringar sker inom verksamheten.

Bakgrund och ärendet

Äldrenämnden ansvarar för kommunövergripande frågor rörande äldreomsorg samt för samordning, utveckling och uppföljning av äldreomsorgen i Stockholms stad. Som ett led i detta har nämnden i uppdrag att fördela bidrag till ideella organisationer som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre i Stockholms stad.

Syftet med bidraget är att äldre personer ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och att undvika ofrivillig ensamhet. Aktiviteterna ska utgöra ett komplement till insatser som erbjuds av staden.

Då de stadsövergripande riktlinjerna har uppdaterats avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor (KS 2020/410), har behov funnits att revidera äldrenämndens riktlinjer så de

överensstämmer med de stadsövergripande riktlinjerna. Behov har även funnits att förtydliga hur oegentligheter hos ideella organisationer ska hanteras av äldrenämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor på äldreförvaltningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 18 maj 2022. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 17 maj 2022. Det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden och gemensamma rådet för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 19 maj 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag till revidering av riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer. De reviderade riktlinjerna har anpassats utifrån stadens övergripande riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor (KS 2020/410) som antogs i kommunfullmäktige den 31 maj 2021. Förvaltningen har även inhämtat erfarenheter från socialnämndens riktlinjer för bidragsgivning till ideella föreningar (1.1.3-38/2021).

De föreslagna reviderade riktlinjerna har förändrats vad gäller krav på ansökan, krav på organisation och styrelse samt krav på aktiviteter. I riktlinjerna förtydligas även i vilka fall bidrag inte beviljas och i vilka fall förvaltningen kan hålla inne, stoppa eller återkräva bidrag. Riktlinjerna förtydligar även vad bidrag till verksamheten ska användas till samt att organisationerna har en skyldighet att kontakta förvaltningen om förändringar sker inom verksamheten.

Föreslagna revideringar i riktlinjerna

Nedan redovisas de huvudsakliga revideringarna i riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer.

Krav på ansökan

Punkt 4 – tillägg om att följande handlingar ska bifogas ansökan:

- Organisationsnummerbevis eller registerutdrag från Skatteverket, om organisationen är godkänd för F-skatt, registrerad för moms eller som arbetsgivare.
- Årsmötesprotokoll där det framgår vilka som ingår i styrelsen. Protokollet får inte vara äldre än ett år.
- Uppgifter om skulder hos kronofogden.
- Beslut som visar organisationens samtliga firmatecknare samt personnummer på samtliga firmatecknare.
- Organisationens senaste verksamhetsberättelse.
- Senaste årsbokslutet och verksamhetsberättelsen eller i förekommande fall senaste årsredovisningen.

Krav på organisation och styrelse

Punkt 1 – tillägg om att organisationen ska ha haft ett organisationsnummer i minst ett år om ansökan avser bidrag över ett halvt prisbasbelopp. Organisationen ska uppvisa årsbokslut och verksamhetsberättelse för det senaste året. Organisationen ska också ha haft en aktiv och dokumenterad verksamhet under denna tid. Undantag från ettårskravet kan medges om verksamheten som ansökan avser har bedrivits under ett annat organisationsnummer i minst ett år och där fått bidrag från äldre nämnden och följt riktlinjerna.

Punkt 2 – organisationen ska ha ett bankgiro- eller plusgirokonto registrerat.

Punkt 4 – att organisationen uppfyller demokrativillkoret ska intygas vid ansökan.

Tidigare punkt 9 – krav på att styrelsens kassör och revisor ska behärska det svenska språket i tal och skrift är borttaget.

Punkt 9 – ha en ordnad ekonomi och inte befinna sig på obestånd.

Punkt 10 – följa lagar, föreskrifter och äldre nämndens riktlinjer för bidrag till ideella organisationer.

Punkt 18 – organisationen ska inte finansieras av annan förvaltning i staden för samma aktiviteter som organisationen söker bidrag för från äldre nämnden.

Krav på aktiviteterna

Punkt 2 – aktiviteterna ska utgöra ett komplement till de insatser som erbjuds av staden. Bidrag beviljas inte till aktiviteter som bedrivs på särskilda boenden (vård- och omsorgsboende eller servicehus) då särskilda boenden ska erbjuda aktiviteter och social gemenskap för hyresgästerna.

När bidrag inte beviljas

Punkt 2 – till aktiviteter som bedrivs som studieverksamhet med stöd från studieförbund.

Punkt 9 – till lokalrenovering, inköp av inventarier eller billeasing/bilköp.

Punkt 11 – om organisationen tidigare gjort sig skyldig till agerande som föranlett att förvaltningen eller annan myndighet beslutat att hålla inne, stoppa eller återkräva bidrag. Nämnden får avslå organisationens ansökan under en tidsperiod om två år från att

beslut fattats om att hålla inne, stoppa eller återkräva bidrag. Om organisationen visar att den är tillförlitlig genom att den exempelvis har vidtagit konkreta organisatoriska och/eller personalmässiga åtgärder som är ägnade att förhindra agerande enligt ovan, kan bidrag beviljas. De åtgärder som organisationen har vidtagit ska bedömas med beaktande av allvaret i agerandet och de särskilda omständigheterna kring detta.

Krav på redovisning

Punkt 6 – verifikationer på svenska eller engelska ska finnas för samtliga intäkter och kostnader.

Revision

Om organisationen uppfyller minst två av följande kriterier för de två senaste verksamhetsåren, ska organisationen ha en auktoriserad eller godkänd revisor:

Fler än tre anställda i genomsnitt

Mer än 1,5 miljoner kronor i balansomsättning

Mer än tre miljoner kronor i nettoomsättning

Dialog med förvaltningen

Organisationen ska:

- Snarast kontakta förvaltningen om förutsättningarna förändras för att bedriva verksamheten. Det kan till exempel gälla förändringar inom eller för målgruppen, att nyckelpersoner inom verksamheten slutar eller om organisationen befinner sig på obestånd.
- Snarast kontakta förvaltningen vid förändringar i förhållanden som legat till grund för beslut om bidrag från äldrenämnden, till exempel förändringar i stadgar, aktiviteter, deltagarantal eller öppettider.
- Informera förvaltningen vid ändring av kontaktuppgifter.
- Skicka in efterfrågat underlag i utsatt tid till förvaltningen.
- Organisationens ska på alla sätt medverka till och underlätta uppföljning av verksamheten från stadens sida.

Beslut om att hålla inne, stoppa och/eller återkräva bidrag

Om någon eller några av omständigheterna i nedanstående punktlista föreligger, kan äldreförvaltningen komma att vidta följande åtgärder:

1. Omedelbart hålla inne eller stoppa utbetalning av beviljat bidrag
2. Återkräva redan utbetalt bidrag
3. Göra en polisanmälan vid misstanke om brott som hindrar förvaltningens verksamhet.

- Organisationens inte följer dessa riktlinjer.

- Företrädare för organisationen, till exempel styrelsemedlem eller anställd, uttrycker åsikter i strid med demokrati, jämställdhet, mångfald eller alla människors lika värde.
- Företrädare för organisationen ger uttryck för våldsbejakande åsikter eller idéer.
- Organisationens samverkar med, eller anlitar, organisationer eller personer som uttrycker åsikter i enlighet med föregående två punkter.
- Diskriminering, mobbning eller kränkande särbehandling förekommer i organisationen.
- Beslut har fattats i strid med bestämmelserna om jäv i lag (2018:672) om ekonomiska föreningar.
- Organisationen inte följer lagar och föreskrifter.
- Företrädare för organisationen är dömd för brott som bedöms påverka dennes lämplighet att utföra sitt uppdrag inom organisationen.

Särskilt om demokrativillkor

Om en organisation har brutit mot demokrativillkoret kan den ändå få bidrag om det finns särskilda skäl för det i enlighet med stadens övergripande riktlinjer för förenings- och kulturstöd – demokrativillkor (KS 2020-410). Vad som utgör särskilda skäl bedöms av förvaltningen i det enskilda fallet. Det ska särskilt beaktas om organisationen tagit aktivt avstånd från agerandet, exempelvis genom ett uttalande i officiella kanaler som når organisationens målgrupp. En organisation som inte tar avstånd från ett agerande som strider mot demokrativillkoret, kan i regel inte beviljas bidrag.

Det ska också särskilt beaktas om organisationen har vidtagit adekvata åtgärder för att säkerställa att agerandet inte upprepas. Det kan handla om att utesluta en företrädare från organisationen. För riksorganisationer kan det vara nödvändigt att utesluta en medlems- eller lokalförening för att säkerställa att ett agerande inte upprepas.

Beräkning av bidrag

- Bidrag till verksamheten ska användas till kostnader som är direkt kopplade till verksamheten, såsom lokalkostnader, personalkostnader eller kostnader i samband med aktiviteter. Verksamhetskostnaderna ska vara rimliga i förhållande till planerade aktiviteter och omfattningen av verksamheten. Kostnaden och storleken på lokalen ska vara anpassad till antalet medlemmar. Om medlemsantalet till exempel sjunker, bör organisationen se sig om efter ett annat objekt att hyra eller möjligheten att dela lokalen med annan organisation.

- Bidragets storlek beräknas enligt antalet medlemmar över 65 år och den planerade verksamheten samt aktiviteterna. Verksamhet och aktiviteter på storhelger och sommartid premieras.

Lokalhyra

Stycke borttaget då lokalkostnad ingår i beräkning av bidraget.

Klargörande möte

Förvaltningen kan kalla till ett klargörande möte efter att ha tagit del av den information sökanden har lämnat in. Mötet är till för att diskutera hur organisationen avser att uppfylla syftet i sin ansökan. Att inte komma till klargörande möte innebär att nämnden avslår ansökan av formella skäl. Organisationer som söker bidrag första gången från nämnden kallas till ett klargörande möte om ansökan avser ett belopp motsvarande två prisbasbelopp eller på förekommen anledning.

Patric Rylander
Äldredirektör

Linda Hamnes
Avdelningschef

Bilagor

1. Riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer